

Bijlage 2 – onze correspondentie en reacties

Onze mailing naar alle hoofdartsen

"Geachte Medisch Directeur,

Patiënten verwachten steeds meer dat naar hun verhaal geluisterd wordt, dat rekening gehouden wordt met hun levenskwaliteit en dat zij gezien worden als belangrijke mede-actor in de zorg. Deze evoluties zorgen ook voor een veranderend maatschappelijk draagvlak en zienswijze op therapeutische hardnekkigheid. Dit zowel vanuit de patiënten maar ook vanuit de medische wereld.

We beseffen als Socialistisch Ziekenfonds dat dit een delicaat onderwerp is dat een genuanceerde benadering behoeft. We vinden het belangrijk daarbij te peilen naar het oordeel van de hoofdartsen van de Vlaamse ziekenhuizen. Het is in die context dat we deze bevraging aan u richten. Het invullen er van duurt ca. 10 tot 15 minuten. [Vul de vragenlijst in.](#) Met dit onderzoek willen we vooral weten hoe op ziekenhuisniveau therapeutische hardnekkigheid wordt ingeschat. Wordt dit als een probleem gezien of niet? Zijn er op ziekenhuisniveau maatregelen voor uitgewerkt of niet? Wat is uw visie op de problematiek? De resultaten van deze bevraging zullen anoniem verwerkt en gepubliceerd worden. We zullen u uiteraard op de hoogte houden. Met bijzondere dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groeten,
Bart Demyttenaere
Gynaecoloog – Adviserend Geneesheer
Rik Thys
Stafmedewerker studiedienst

Reactie op onze mail (13 juni 2016)

"Geachte,

Met enige verbazing hebben we kennis genomen van deze enquête.

Als voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Hoofdartsen kan ik U zeggen dat na raadpleging van ons Bureau we onze leden adviseren om deze niet in te vullen. Hoe goed bedoeld, het kan voor ons niet. Dit is echt niet de manier om wat dan ook over dit onderwerp te bevragen en al helemaal niet bij de Hoofdartsen. We zullen enkel in gesprek hierover gaan met de bevoegde instanties op Volksgezondheid.

Beste groeten,
Dr. H. Van Dijck
Voorzitter VVH"

Ons antwoord op deze negatieve reactie, met in cc alle hoofdartsen

"Geachte Mijnheer de Voorzitter,

Het is eveneens met enige verbazing dat we kennis nemen van de inhoud en toon van uw reactie. Wij vinden die uiteraard jammer en houden eraan u de context van onze bevraging nog meer te verduidelijken. Wij krijgen meer en meer signalen van patiënten dat therapeutische hardnekkigheid een item is dat wel degelijk meer aandacht verdient in de werking van onze gezondheidszorg. Vanuit onze taak als ziekenfonds willen we niet alleen oor hebben voor deze signalen van onze patiënten, maar vinden we het even noodzakelijk om dit thema vanuit

verschillende oogpunten te benaderen. Vandaar onze bevraging, in eerste instantie exclusief gericht naar de hoofdartsen, omdat we oprecht menen dat hun inschatting van dit item, van wezenlijke waarde is. Concreet willen we vooral peilen in welke mate de hoofdartsen een meer uitgewerkt beleid rond therapeutische hardnekkigheid al dan niet opportuun achten en op welk niveau dit dan best zou gebeuren, waar de mogelijke hinderpalen liggen en/of waar we specifiek zouden moeten opletten. Nogmaals, hoofdartsen zijn vanuit hun functie, naar onze mening zeer goed geplaatst om hierover een beoordeling te geven. Zoals uitdrukkelijk omschreven in het begeleidend schrijven bij de bevraging, beseffen we maar al te goed dat het een zeer delicaat thema betreft die met de nodige omzichtigheid moet benaderd worden. Uw reactie is daarvan trouwens een bevestiging. Vandaar ook dat wij ter voorbereiding van deze bevraging, vooraf spraken met een aantal van uw collega's. Ook zij beaamden dat dit thema, hoe delicaat ook, wel onze belangstelling waard is. Kiezen voor de methode van een enquête houdt inderdaad risico's en beperkingen in. Ook dat beseffen wij maar al te goed, en wordt bij de interpretatie van de resultaten zeker meegenomen. Wij kunnen enkel maar beamen dat deze bevraging met de beste bedoelingen is opgezet, en nogmaals herhalen dat wij dit thema en de resultaten van de bevraging, met de grootste sereniteit willen en zullen benaderen. Deelnemen aan onze bevraging staat eenieder natuurlijk vrij en is een professionele inschatting waar wij zeker respect voor hebben. Vanuit onze verantwoordelijkheid zowel als ziekenfonds als patiënten-verdediger, zijn wij steeds bereid tot een verdere gedachtewisseling, of gesprek.

Met vriendelijke groeten,

Evelyne Hens – Directeur Studiedienst,

Bart Demyttenaere - Gynaecoloog – Adviserend Geneesheer,

Rik Thys – Stafmedewerker Studiedienst